

Klein maar dapper

Over adoptie, eigenwaarde en thuiskomen

Colofon

ISBN: 978 94 6365 583 5

1e druk 2023

© 2023, Maria Mulder-Boersma

Uitgeverij Elikser

Ossekop 4

8911 LE Leeuwarden

www.elikser.nl

Drukwerk: CSL digitaal B.V.

Vormgeving binnenwerk en omslag: Evelien Veenstra

Foto omslag: Alle Boersma

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op wat voor wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur en de uitgeverij.

This book may not be reproduced by print, photoprint, microfilm or any other means, without written permission from the author and the publisher.

Klein maar dapper

Over adoptie, eigenwaarde en thuiskomen

Maria Mulder-Boersma

Voorwoord

Dit verhaal ben ik, in al mijn vezels.
Lang geleden ontstond de behoefte mijn levensverhaal op te schrijven, om aan Jan Andries, Karlijen en Emma te vertellen.
Waarom ik ben wie ik ben.
Zonder hun inzicht, geduld en eindeloos begrip, was er geen letter op papier gekomen.
Mijn zoektocht naar mijn oorsprong, symboliseert in werkelijkheid de zoektocht naar mezelf.

Wat je gaat lezen is mijn zoektocht naar mijn ontstaansgeschiedenis.
Mijn levensverhaal begon voordat ik bij mijn ouders kwam.
Mijn geboorte, het afgestaan zijn, en de tijd totdat ik bij mijn ouders kwam.
En het effect daarvan op mijn leven.

Ik draag dit boek op aan hen, mijn allerliefste ouders.
Zij waren en zijn nog steeds mijn basis, en de eerste en belangrijkste gidsen naar mijn Bron. Dankzij hen voel ik een levensenergie, die diep geworteld is.

Dit boek is mijn getuigenis dat iedereen het recht heeft er te mogen zijn.
Om geliefd te zijn.
Gewaardeerd te zijn.
Te zijn zoals je bent.

Herfst 2023
Maria Mulder-Boersma

April 1986

‘Waar begin ik aan?’

Hij knijpt even in mijn arm.

We naderen het gebouw van de Raad voor de Kinderbescherming in Leeuwarden. We parkeren de auto en ik maak nog geen aanstalten om uit de auto te gaan.

‘Waar denk je aan?’ vraagt Caak.

‘Niks!’ zeg ik te snel.

Ik ben geboren in Leeuwarden, maar ben ik een Friezin? Eigenlijk weet ik niet veel. Waar kom ik vandaan, bij wie ben ik geboren? Wie heeft er afstand van mij gedaan, en waarom? Ik ben nieuwsgierig naar de antwoorden.

Bij mijn geboorte is er een zaadje geplant, met als titel *ik mag er niet zijn*. Dit zaadje is uitgegroeid tot een opeenhoping van pijn, deze pijn lijk ik soms te voeden. Ben ik nu op zoek naar bevestiging daarvan? Of ben ik op zoek naar juist de bevestiging dat ik er mag zijn? Ik voel me vaak minderwaardig, daar ben ik zo klaar mee.

Mijn ouders hebben er alles aan gedaan mij de bevestiging te geven dat ik er mag zijn, dat ik wel degelijk de bedoeling ben.

Mijn lieve ouders, ik heb ze niet verteld dat ik op zoek wil gaan naar mijn biologische moeder. Ik wil ze geen pijn

doen, en ze nu al betrekken in een wereld waarvan ik zelf nog niet eens weet hoe die er uit zal gaan zien. Tegelijkertijd voelt het eenzaam. Tot nu toe heb ik bijna alles met ze gedeeld. Wanneer ik voor de zoveelste keer een nieuw vriendje had, belde ik mijn moeder als eerste. Of wanneer ik niet wist of ik op een vacature moest solliciteren. Mijn vader wist wel raad. Mijn ouders zijn samen mijn basis. Het voelt veilig om bij ze aan te kloppen. Maar deze weg is nu nog even alleen voor mij om te gaan.

Bij binnenkomst in de grote hal zie ik hoe gedateerd het van binnen is. Een mevrouw van middelbare leeftijd komt de trap af en begroet ons hartelijk.

‘Goedemiddag, mijn naam is mevrouw De Vries,’ en ze houdt mijn hand stevig vast terwijl haar blik al naar Caak is gericht.

‘Dag mevrouw,’ zeg ik.

Mevrouw De Vries gaat ons voor naar de tweede verdieping. De kamer is licht, er staat een laag houten tafeltje, waar de lak deels van is verdwenen. De koffie staat al klaar om ingeschonken te worden. Er staan lage grijze stoelen omheen, die verrassend lekker zitten. Er hangt geen enkel schilderij valt me op. En ik zie geen asbak, zou je hier niet mogen roken?

‘Helemaal uit Hilversum. Wat kan ik voor je doen?’ vraagt ze serieus.

‘Ik wil op zoek gaan naar mijn biologische moeder,’ zeg ik.

‘Ik ben in Leeuwarden geboren, en ik hoop dat jullie mij verder kunnen helpen.’

Op zoek naar mijn biologische moeder, wanneer ik deze woorden zeg, voel ik kriebels in mijn buik.

‘Ik ben in Overijssel opgegroeid, acht maanden na mijn geboorte ben ik bij mijn ouders gekomen.’

Ik ga ratelen. Ik vertel haar dat ik de liefste ouders heb gekregen en dat ik me altijd geliefd en veilig heb gevoeld.

‘Mijn ouders weten niet dat ik hier ben. Is dat een probleem?’ vraag ik.

‘Nee hoor,’ antwoord mevrouw De Vries.

Ik vertel haar dat mijn ouders altijd open zijn geweest over de adoptie. Mijn moeder had geen dikke buik, zoals andere moeders. We waren een normaal gezin. Mijn broertje en ik waren adoptiekinderen. Maar bij ons, Nederlands geadopteerd, zag je dat natuurlijk niet.

‘Wanneer je opdracht geeft tot het zoeken van je biologische moeder, mag je ervan uitgaan dat we zorgvuldig te werk gaan. Dat betekent dus ook dat we jou niet haar adres of andere persoonlijke gegevens mogen geven. Ze heeft natuurlijk recht op haar privacy en we moeten ons houden aan onze geheimhoudingsplicht,’ licht ze toe.

Ze gaat verder.

‘Er bestaat een standaardprocedure. Hierbij gaan we als volgt te werk. Eerst zullen we een kort briefje naar haar toesturen, met het verzoek contact op te nemen met de Raad voor de Kinderbescherming, reageert ze niet dan zal dat na een maand opnieuw worden herhaald. Is er dan nog steeds geen reactie, dan gaan we haar telefonisch benaderen om uit te leggen waarom we eerder hebben geprobeerd haar te benaderen.’

Ze klinkt zakelijk en dat is misschien wel de beste manier om ernaar te kijken.

‘Het kan natuurlijk ook zo zijn dat ze helemaal geen contact wil, om wat voor reden dan ook. Of dat ze mogelijk is overleden. Je moet hier rekening mee houden.’

‘Oké, duidelijk,’ is het enige wat ik kan zeggen.

Het raakt me. Deze wereld waar ik nu in stap is nieuw voor mij. Een steen vormt zich in mijn buik. Ik ben er altijd vanuit gegaan dat de vrouw uit wie ik ben geboren, de vrouw over wie ik af en toe droom, deze blonde vrouw met een vriendelijke glimlach me met open armen zal verwelkomen. Dit kan dus ook anders zijn.

Zolang ik me kan herinneren droom ik over haar mooie gezicht met opgestoken blond haar, en ik zie telkens haar handen. De droom heeft geen begin of einde, maar haar lachende gezicht is duidelijk en vlak voor mijn neus. Ik kan me niet herinneren dit ooit gedeeld te hebben met wie dan ook, ook niet met mijn ouders. Na zo’n nacht werd ik wakker met wisselende gevoelens. Met de wetenschap dat we elkaar ooit zouden vinden, ooit zou het allemaal duidelijk worden waarom ze afstand van me had moeten doen. Er is vast een goede reden voor geweest. Altijd heb ik met een hart vol liefde aan haar gedacht, nooit met een boos of teleurgesteld gevoel.

Mevrouw De Vries stopt met praten en leest zwijgend in mijn dossier, een bruine oude map, die op haar schoot ligt. Ze kijkt op en vraagt me naar het raam te lopen. Ik kijk haar eerst verbaasd aan, daarna zoek ik Caaks ogen. Met z’n drieën staan we zwijgend voor het raam in de zon. Het is warm en ik voel het zweet langs mijn rug glijden. Ik neem

de omgeving in mij op. In de verte een heuvelachtig klein park met enorme bomen. Mevrouw De Vries wijst in de richting van het park.

‘Daar aan de rand van het park in een huis aan de Fonteinstraat ben je in juli 1962 geboren.’

Ik draai meteen mijn hoofd in haar richting en zeg vol ongelooft: ‘Echt?’

Ik ben verbaasd, ze kon toch niet te veel informatie geven? Dit nieuws brengt alles nog dichterbij. Ik kan bijna niet geloven dat de plaats waar ik ben geboren daar in de verte ligt en dat die plek dicht bij het gebouw is waar we nu zijn. Ik heb van mijn ouders begrepen dat ik in een ziekenhuis ben geboren, en dat mijn biologische moeder mij niet heeft gezien of gehoord. Mijn gedachten heb ik niet onder controle. Deze informatie maakt het hele verhaal zo anders. Ze heeft me dus gezien en gehoord, en toch heeft ze afstand van mij moeten doen.

‘Wat vind je hier nu van?’ vraagt Caak.

Ik blijf naar buiten staren en word me bewust van het feit dat ik mijn armen stevig om mijn lijf heen heb, ik moet mezelf vasthouden lijkt.

‘Ik weet niet wat ik voel.’

‘Je bent het vijfde kind geweest van je moeder.’

Ik corrigeer haar meteen. ‘Mijn biologische moeder,’ zeg ik.

‘Mijn moeder is thuis, en weet van niks.’

Het is eruit voordat ik het had kunnen bedenken.

‘Excuus,’ plak ik er snel achteraan.

Ze vertelt dat er voor mij vier jongens zijn geboren, en dat ze veertig was toen ze mij kreeg. Gescheiden van haar man. Het stuit me tegen de borst. Ik voel een drukkende pijn in

mijn ribbenkast opkomen, mijn lijf begint meer te transpireren en mijn ogen voelen branderig. Ze had al vier kinderen, vier zonen, hoe kon ze dan mij, haar eerste dochtertje zomaar afstaan? Dit bedoelen ze met het intens pijnlijke gevoel van niet gewenst te zijn?

‘Ik kan me voorstellen dat deze informatie nogal direct is,’ zegt mevrouw De Vries meelevend.

Ik doe mijn best niet te huilen, dit is nu niet het moment en niet de plek.

‘Mijn ouders hebben me deze informatie niet gegeven,’ zeg ik.

‘Het is heel goed mogelijk dat zij deze specifieke informatie niet hebben gekregen,’ legt ze uit.

‘In die tijd werd er gekeken naar wat relevant is. Er werden zo min mogelijk details aan de adoptieouders gegeven, het zou verwarrend kunnen zijn.’

We ronden het gesprek af.

‘Hartelijk dank voor uw tijd,’ weet ik uit te brengen.

‘Ik ga voor je aan de slag, en weet dat je me altijd kan bellen.’

‘Ik wil dus nu naar die Fonteinstraat,’ zeg ik tegen Caak, wanneer we op de parkeerplaats lopen.

‘Ik wil het huis zien waar ik ben geboren.’

Ik ben vastberaden, er stroomt plotseling nieuwe energie in mijn lijf. Op aandringen van mijn kant heeft mevrouw De Vries uiteindelijk het huisnummer gegeven.

Nummer 25 is een hoekhuis met een achterom. Ik vraag aan Caak de auto te parkeren voor het huis en zonder nog

een woord te wisselen loop ik naar de voordeur en bel aan. Eigenlijk weet ik niet zo goed wat mijn plan is. Er wordt niet opengedaan, ik bel nogmaals maar nu langer. Het prachtig aangelegd en goed onderhouden tuintje bestudeer ik gedachteloos. Opnieuw geen reactie, brutaal kijk ik naar binnen door het grote raam naast de voordeur. Ik zie niemand binnen. Aan de inrichting te zien wonen hier geen mensen van onze leeftijd. Schoorvoetend loop ik om het huis naar de zijkant, ik zie nog steeds niemand. Er staat een wasrek op het achterplaatsje.

Caak blijft op de stoep staan. Minutenlang observeer ik het huis. Gedachten schieten alle kanten op. Dus hier in dit huis ben ik geboren. Hoe moet dat gegaan zijn? Was ze alleen? Wist ze niet dat ze zwanger was? Ze had al vier kinderen, waren die niet thuis? Wie belde ze na mijn geboorte? Liet ze me liggen, heeft ze me vastgehouden? Hoe was ik eraan toe? Wie weet hier van?

Ik loop terug naar Caak. 'Dit kan toch niet waar zijn? Ik wilde weten waarom ze me heeft afgestaan, maar nu wil ik ook weten wat er na mijn geboorte met mij is gebeurd.'

Caak kijkt me aan en neemt me, zonder iets te zeggen, in zijn armen. Ik laat de tranen nu wel de vrije loop. Het is alsof ik in een film terechtgekomen ben. We zitten samen op de stoeprand aan de overkant, roken een sigaret en staren zwijgend naar een wildvreemd huis, wat toch ook weer niet zo vreemd voelt.

Ik denk aan mijn biologische moeder. Uiteindelijk ben ik toch hier bij haar thuis geboren. In de documenten die mijn ouders destijds hebben gekregen van de Raad voor de Kinderbescherming staat duidelijk dat ze me niet heeft ge-

hoord en gezien en dat ze meteen afstand heeft gedaan. Ook in de papieren van de rechtbank uit 1966 wordt dit gegeven herhaald. In 1966 ben ik uiteindelijk officieel geadopteerd, tot die tijd was ik een pleegkind van mijn ouders. Zij waren voogd en toezienend voogd tot aan die uitspraak.

Zou dit niet waar zijn?

Ik ben geboren in juli 1962 en in maart 1963, acht maanden later, kwam ik bij mijn ouders. Wat is er in die tussentijd gebeurd?

Op weg naar huis vraag ik Caak deze hele gebeurtenis nog even met niemand te delen, ook niet met mijn ouders. Ik voel me schuldig nog niets tegen mijn ouders te hebben gezegd. Aan de andere kant is het ook nu nog iets van mij. Mijn zoektocht.

Gedurende de lange autorit naar Hilversum komen er veel herinneringen voorbij. Ik staar naar buiten en de bewegende beelden brengen me terug naar mijn jeugd. Vaak reden we met het gezin naar Friesland vanuit Overijssel.

‘Kom maar snel naar binnen, alles staat klaar.’ Beppe had haar best gedaan. De lege koffiekopjes en de al ingeschonken limonade stond op tafel. Beppe is een kopie van mijn moeder, het haar mooi in de permanent, altijd in een jurk. Ik heb beide vrouwen nog nooit in een broek gezien. Pake is een man van weinig woorden en loopt licht gebogen. Ze genieten samen van een welverdiend pensioen. Mijn ouders komen allebei uit een traditioneel groot Fries gezin. Bij Pake en Beppe logeerden we vaak een aantal nachten. Een piepklein huisje naast een lagere school in een klein dorp. ’s

Ochtends, wanneer we wakker werden, rook het hele huis al naar eten. Beppe kookte op haar 2-pits gastoestel in haar kleine keukentje. En hield alles warm op de gaskachel in de woonkamer. Op de terugweg gingen we altijd langs de boer om kleiaardappelen te halen. Een houten krat vol werd dan achter in de kofferbak gezet.

‘In noflike reis, oant sjen!’ hoorde ik de Friese boer zeggen. In die tijd kookte mijn moeder altijd groente, aardappelen en vleesmaaltijden. Pas in de jaren zeventig kwam er macaroni of nasi op tafel, en dan alleen op zaterdag. Mijn moeder kon en kan nog steeds koken als de beste.

Mijn vader was van de financiële afdeling van een melkfabriek opgeklommen tot bankdirecteur van de Raiffeisen Bank. Verzekerd van een kast vol schone kleren en altijd een verschoond bed, leefden we een onbezorgd leven. Ons huis telde veel slaapkamers en het huis zat aan het bankfiliaal vast. Verjaardagsfeestjes schieten door mijn hoofd wanneer we Hilversum binnenrijden.

Verjaardagen met veel visite, en iedereen at mee, lange tafels met veel gezelligheid en overal sigaretten in glaasjes op tafel. En dan werd er Fries gesproken. Achteraf heb ik van mijn ouders wel begrepen hoe respectloos er werd omgegaan met hun kinderloosheid. Voordat ik er was, werden ze daarop aangekeken. Door familie, mensen in het dorp. Ook was er tussen hen beiden verwijten, onbegrip, onmacht en verdriet. Mijn ouders wilden zo graag kinderen. Elke maand wanneer mijn moeder toch weer menstrueerde was een enorme teleurstelling. Mijn moeder vertelde me het toen ik ouder was en ernaar vroeg hoe dat was voor hen beiden. Mijn vader keek mijn moeder eropaan, achteraf na diverse onder-

zoeken bleek dat hij onvruchtbaar was na het doormaken van de bof op achttienjarige leeftijd. Voor hen is het een lange weg geweest. Misschien ook wel daarom dat ik nog even wacht met het vertellen van mijn zoektocht.

September 1986

‘Goedemiddag Ria, hoe gaat het met je, bel ik je op een goed moment?’ Ik hoor de stem van mevrouw De Vries aan de andere kant van de lijn.

Na vijf maanden belt ze.

Ik vertel haar dat het best goed gaat. Soms zijn er zelfs dagen dat ik er niet eens aan denk. Dat was net na ons bezoek aan Leeuwarden wel anders. Ik vertel haar niet dat ik af en toe nachten wakker heb gelegen, dat ik me maar moeilijk kon concentreren.

‘Het heeft even geduurd, maar ik heb nieuws voor je, kun je op dit moment vrijuit praten?’ vraagt ze.

Mijn handen trillen en mijn hart klopt in mijn keel.

‘Je moeder is diverse malen verhuisd.’

Dit keer corrigeer ik haar maar niet, dat het om mijn ‘biologische’ moeder gaat, mijn nieuwsgierigheid wint het deze keer.

‘Vanuit Leeuwarden is ze vertrokken naar Groningen en na een aantal jaren is ze verhuisd naar Amsterdam.

Binnen Amsterdam hebben er drie verhuizingen plaatsgevonden. En zoals het nu blijkt, is ze net een paar maanden geleden verhuisd naar Alkmaar.’

Ze leeft. Is het eerste wat ik denk. Ze leeft!

‘Dit betekent dat onze zoektocht zal worden overgedragen aan de Raad voor de Kinderbescherming in Alkmaar,’ ze

vervolgt haar verhaal. 'Binnenkort zal ik contact met ze opnemen, om jouw opdracht tot het zoeken van je biologische moeder aan hen over te dragen. Iemand van de Raad zal je binnenkort benaderen voor een afspraak.'

Ik bedank haar voor alles wat ze voor me heeft gedaan, en we hangen op. Ik rook een sigaret en loop naar het raam en staar naar buiten, ik omarm mijn lijf met beide handen.